Marina *SCLIFOS*

STRUCTURA SILABICĂ ÎN LIMBILE ROMÂNĂ ŞI ENGLEZĂ

Lingvistica comparativ-contrastivă are ca obiect de studiu diverse aspecte (fonetic, lexical, gramatical) din cadrul a două sau a mai multe limbi în vederea evidenţierii similitudinilor şi a diferenţelor dintre fenomenele limbilor comparate. În acest context, academicianul S. Berejan menţionează că „simpla confruntare de limbi diferite scoate în vileag multe lucruri care rămân neobservate nu numai la examinarea de fapte izolate în interiorul unei limbi, dar chiar şi la examinarea sistemică a acestora, neieşind însă din limitele sistemului limbii date. Incomparabil mai multă informaţie furnizează compararea limbilor în sistem” [S. Berejan, 1991, p. 59]. R. Lado afirma într-una din lucrările sale: „Comparaţia lingvistică este fundamentală şi într-adevăr inevitabilă dacă vrem să progresăm, iar comparaţia a două sisteme fonetice, deşi plicticoasă, seacă şi abstractă, dă rezultate de un mare folos practic” [R. Lado, 1964, p. 3]. Importanţa teoretică a lingvisticii comparativ-contrastive rezidă în faptul că ea contribuie la determinarea tipologică a limbilor, iar în fonetică – la identificarea fenomenelor fonetice comune.

Până în prezent problema statutului silabei în cadrul foneticii nu este soluţionată în mod plauzibil. Se discută esenţa fonetică a silabei, posibilităţile de îmbinare a fonemelor (vocale, consoane) în cadrul acesteia, dar nu este definită natura silabei din punct de vedere fonetic şi fonologic.

În dependenţă de criteriile luate în considerare, foneticienii vorbesc, pe de o parte, de *silaba fiziologică* sau *acustică*, iar pe de altă parte, de cea *psihică*.

Cu toate acestea, silaba este o realitate incontestabilă, iar oamenii, „chiar şi analfabeţii au simţul pentru silabă. Un vers căruia îi lipseşte o silabă – un «picior» – sau are cu o silabă mai mult, supără chiar şi urechea unui profan în ale versificaţiei” [S. Puşcariu, 1994, p. 155]. Etimologia îndepărtată a cuvântului *silabă* este grecescul vechi

BDD-A20622 © 2008 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:48 UTC)

συλλαβή syllabē, analizabil în elementul de compunere *syl* (< *syn* „împreună", „cu") şi verbul *lambano* („a lua") în varianta radicală *lab-*, aşadar „ceea ce se ia împreună".

În cadrul cercetărilor fonetice se pot distinge mai multe teorii referitoare la natura, trăsăturile specifice şi delimitarea dintre silabe: teoria vocalică sau funcţională (formulată de gramaticienii antici, greci şi latini); teoria efortului expirator (J. Baudouin de Courtenay, V. A. Bogorodickij, R. Stetson), teoria tensiunii musculare (M. Grammont), teoria sonorităţii (Otto von Jespersen), teoria arcului de tensiune musculară (L.V. Ščerba), teoria arcului de intensitate (N.I. Žinkin) etc. Aceste teorii nu explică, în totalitate, realitatea fonetică numită silabă. Ele prezintă un caracter unilateral, întrucât se ţine cont doar de un singur parametru al silabei – fie alternanţa tensiunilor musculare în procesul vorbirii, fie creşterea sau descreşterea sonorităţii, fie gradul de deschidere a cavităţii bucale la rostirea sunetelor. Alţi lingvişti (E. Sievers, E. Meyer, A. L. Trachterov, A. de Groot) au pledat pentru abordarea multiaspectuală a silabei, dar, ca rezultat al cercetărilor, au ajuns să pună la îndoială însăşi existenţa silabei în fluxul vorbirii. E cert că silaba constituie un fenomen fonetic complex, care presupune o abordare atât din perspectivă fonetică, cât şi fonologică. Considerate în ansamblu, teoriile despre silabă ne dau totuşi posibilitatea de a configura trăsăturile acestui element important al limbii: *silaba este o unitate fonetică segmentală superioară, rostită cu o creştere şi descreştere a tensiunii musculare, în care elementul cu sonoritatea mai mare (de obicei, vocala) devine nucleul acesteia, în timp ce tranşele (consoanele) sunt variabile.*

Fiind o unitate fonetică segmentală superioară, silaba are o structură internă proprie, determinată de posibilităţile de îmbinare şi distribuire a fonemelor în cadrul ei. În orice limbă fonemele sunt distribuite după anumite legi, specifice acesteia [N.S. Troubetzkoy, 1960, p. 274]. Prin urmare, descrierea structurii limbii la nivelul ei fonologic trebuie realizată nu numai prin stabilirea inventarului de foneme, ci şi prin descrierea posibilităţilor de îmbinare a lor în poziţia iniţială, medială şi finală a silabei [L. Bloomfield, 1968, p. 133]. În acest sens, limba română se deosebeşte de limba engleză atât prin componenţa sa fonematică şi prin posibilităţile de îmbinare a fonemelor.

În limba română silaba are un caracter vocalic, adică numai vocalele pot forma silabe (*l**u**-m**â**-n**a**-r**e**, s**e**n-t**i**n-ț**ă**, v**i**-l**ă***). Unii lingvişti consideră însă că în limba română există silabe ce au ca nucleu consoane. Sextil Puşcariu afirmă că o consoană poate alcătui nucleul silabei atunci când, într-un mediu consonantic, aceasta este mai sonoră decât consoanele adiacente. Astfel, în cazul interjecţiilor *pst!* sau *bz!* consoanele [s, z] au un grad de sonoritate mai mare decât [p, t, b] şi ocupă poziţia de nucleu în aceste silabe. În engleză însă, pe lângă vocale, nucleul silabei îl pot constitui sonantele [l, m, n] (*cotton ['kɒ-t**n**], bacon ['bei-k**n**], kettle ['ke-t**l**], mumble ['mʌm-b**l**], prism ['pri-z**m**], rival ['rai-v**l**])* şi [r] în engleza americană (*bird [bɜ:-(**r**)d])* etc. De altfel, în *Introduction to Phonetics,* C. M. Wise plasează sunetele [m, n, ŋ, l, r] în rândul vocalelor, tocmai pentru că ele au statut de sunete silabice [C. M. Wise, 1957, p. 81]. Acest fenomen este atestat

BDD-A20622 © 2008 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:48 UTC)

și în alte limbi. În limba română, de exemplu, cuvintele *împărat, întreb, întreg* sunt transcrise, din punct de vedere fonologic, ca [mpărat], [ntreb], [ntreg]. Andrei Avram consideră că [î] în cuvintele de mai sus nu este altceva decât un „apendice", un „element de sprijin", pur fonetic și fără nicio valoare distinctivă [A. Avram, 1962, p. 12]. În vechea indo-europeană sonantele aveau un caracter silabic [N.S. Troubetzkoy, 1960, p. 274]. În cuvântul **kmtom* sonanta [m] avea caracter silabic. Pe baza acestuia s-au format în sanscr. *satam*, grec. *hekaton*, lat. *centum***.** În sârbo-croată avem *srp* „seceră", *prst* „deget", *trg* „plajă", *smrt* „moarte" unde consoanele [m, r] alcătuiesc nucleul silabei. De asemenea, în cehă cuvintele *vlk* „lup", *krk* „gât", *vlna* „val" conțin în poziția de nucleu al silabei sonantele [l, n, r] [N. Corlăteanu, Vl. Zagaevschi, 1990, p. 142]. Așadar, putem afirma că nucleul silabei nu este întotdeauna vocalic.

Atât în limba română, cât și în engleză înregistrăm tranșe inițiale și finale din câte 3 consoane (rom. ***c**âr-**c**o-ti, **dr**a-gă, **scl**i-pi-tor, lan**ț**, con-fli**ct**, pro**mpt**;* engl. *give [**g**iv], snivel ['**sn**i-vl], spleen [**spl**i:n], half [ha:**f**], meals [mi:**lz**], asked [a:**skt**]).* Dar numai în engleză tranșa finală poate fi constituită și din 4-5 consoane (*exempts [ig-'ze**mpts**], glimpsed [gli**mpst**], sixths [si**ksθs**]).* Iată de ce, la audiție, limba română nu lasă senzația aglomerării de consoane, dimpotrivă, este evidentă structura armonioasă a silabei, în care vocalele și consoanele se succed proporțional. Numărul de sunete care pot figura într-o anumită poziție descrește în raport direct cu distanța față de centrul silabic: cu cât poziția este mai îndepărtată, cu atât numărul ocurențelor este mai redus. Limba română, având un număr de doar 7 vocale, are caracterul vocalic, determinat de numărul mare de îmbinări vocalice (diftongi, triftongi, vocale în hiat). Limba engleză, deși cu un număr al vocalelor de două ori mai mare (14), are un caracter consonantic vădit (tendința de combinare a consoanelor este mult mai mare). În limba română opozițiile fonematice se realizează cu preponderență în poziția inițială a silabei (***pl**a-jă, **str**i-ca, **zdr**a-văn, **zgl**o-biu*), în timp ce în limba engleză cele mai multe grupuri consonantice se realizează în tranșa finală, în special, cele alcătuite din 3 și 4 consoane (*dizened ['dai-**znd**], prisms ['pri-**zms**], sculpts [skʌ**lpts**]*).

În rezultatul cercetării am constatat prezența a 4 tipuri de silabe comune pentru ambele limbi: deschisă – CV, închisă – VC, complet deschisă – V, complet închisă – CVC. Acestea, la rândul lor, dau naștere la 15 variante de structură silabică în limba română (V, VC, VCC, VCCC, CV, CCV, CCCV, CVC, CVCC, CVCCC, CCVC, CCCVC, CCVCC, CCVCCC, CCCVCC) și 19 variante – în engleză (la cele 15 variante atestate în română, în engleză se mai adaugă încă 4: CVCCCC, CVCCCCC, CCVCCCC, CCCVCCC. În engleză, înregistrăm 5 variante de structură silabică care se îmbină și cu vocală, și cu sonantă: CS, CSC, CSCC, CCSC, CCSCC. Unele structuri silabice au o frecvență mare (CV, CVC, CCV, CVCC), altele se realizează doar într-un cuvânt sau două – VCCC (*astm, istm*), CVCCC (*in-**farct***), CCVCCC (*prompt*), CVCCCCC (*sixths [si**ksθs**], minstrels ['min-**strlz**]*).

În limba română raportul dintre silabele deschise și cele închise este de 3:1, iar cel dintre silabele acoperite și cele neacoperite este de 6:1. Astfel, una din trăsă-

BDD-A20622 © 2008 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:48 UTC)

turile specifice limbii române, în planul structurii silabice, este atragerea consoanei cu tensiune musculară ascendentă de către silaba următoare. Deci pentru limba română silaba-tip este cea deschisă (CV), finala căreia este o vocală, iar consoana precedentă dispune de tensiune musculară ascendentă. În limba engleză, raportul dintre silabele deschise și cele închise este de 1:1, iar dintre silabele acoperite și cele neacoperite este de 3:1. Astfel, în limba engleză, silaba-tip este cea complet închisă (CVC). Structura silabică „densă" a acestei limbi este determinată de multiplele structuri consonantice inițiale și, în special, finale posibile. În engleză majoritatea cuvintelor sunt monosilabice (74,47%), în timp ce în română frecvente sunt nu numai cuvintele monosilabice (45,17%), dar și cele bisilabice (29,56%). În limba română, silaba poate încadra în sine până la 5 consoane: *ac (VC), act (VCC), melc (CVCC), sterp (CCVCC), strâns (CCCVCC),* pe când în limba engleză numărul consoanelor în silabă poate ajunge până la 6: *a [ə] (V), ask [a:sk] (VCC), screw [skru:] (CCCV), spleen [spli:n] (CCCVC), strange [streinʤ] (CCCVVCC); strengths [strɛŋθz] (CCCVCCC).* În limba română numărul silabelor într-un cuvânt, la forma lui inițială, poate ajunge până la 10 *(me-te-o-ro-sen-si-bi-li-ta-te),* în timp ce în engleză – până la 8 (*unintelligibility [ʌn-in-'tɛ-li-dʒi- bi-li-ti]).*

Segmentarea silabelor este o un alt aspect al problemei în discuție. D. Jones menționează că delimitarea silabelor trebuie să fie o preocupare exclusivă a oamenilor de știință [D. Jones, 1997, p. 56]. Lingvistul polonez, J. Kuryłowicz afirmă că începutul și sfârșitul silabei, respectiv al cuvântului, sunt realități perceptibile, dar limitele silabelor sunt doar niște „abstracțiuni științifice" [J. Kuryłowicz, 1962, p. 267]. Totuși silabația are o importanță deosebită din punct de vedere practic, deoarece segmentarea corectă a silabelor este necesară în procesul alfabetizării, adică al însușirii cuvintelor noi. Aceasta constituie o etapă importantă în instruirea școlară, în special, în învățarea unei limbi străine. Ea se impune și în ortografie la trecerea cuvintelor dintr-un rând în altul. Un alt domeniu în care despărțirea cuvintelor în silabe este importantă îl constituie muzica, de exemplu, corală, unde fiecare silabă se cântă pe anumite note.

În limba română este ușor de delimitat silaba, deoarece imaginea acustică și cea grafică a acesteia coincid, în timp ce în engleză deosebim net silaba grafică de cea acustică. Pe lângă aceasta, are loc o întrepătrundere a fazelor în care se rostește silaba, de aceea este dificil de stabilit unde se termină o silabă și unde începe următoarea. Delimitarea silabelor presupune un simț înnăscut al limbii materne și o cultură lingvistică evidentă. În limba română, dicționarul, mai ales *DOOM*[2], recomandă segmentarea cuvintelor în silabe în baza pronunțării, segmentarea după structura morfologică a cuvântului având un caracter cultural (*de-za-cord / dez-a-cord; pos-te-mi-nes-ci-an / post-e-mi-nes-ci-an; tran-sfor-ma / trans-for-ma*). În limba engleză, delimitarea silabelor, în scris, se face doar conform structurii morfologice a cuvântului (dicționarele recomandă, pe cât e posibil, evitarea delimitării silabelor în formă scrisă). Ținând cont de specificul structurii silabice în limba engleză, unde fazele arti-

BDD-A20622 © 2008 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:48 UTC)

culatorii ale silabei se întrepătrund, silabația corectă a cuvintelor este dificilă chiar și pentru un vorbitor nativ al limbii engleze. De obicei, se recomandă consultarea dicționarului. Dicționarele, la rândul lor, promovează principii diferite de silabație [EPD, 1990; LPD, 2003], iată de ce, cercetătorii evidențiază necesitatea implementării unei reforme lingvistice în domeniul silabației limbii engleze.

O regulă generală și obligatorie însă a segmentării cuvintelor în silabe, în cele două limbi, este interdicția de a lăsa la sfârșit de rând sau la început de rând o secvență lipsită de o vocală. Gruparea sunetelor în silabe se face potrivit tendinței psihice, înnăscute a vorbitorilor. De aceea, silaba fonologică variază de la o limbă la alta, în funcție de regulile de delimitare din limba respectivă. Totuși sistemul de reguli pentru segmentarea în silabe a cuvintelor are un caracter convențional.

Din punct de vedere practic, cunoașterea structurii silabice contribuie la facilitarea silabației, la evitarea greșelilor în trecerea cuvintelor dintr-un rând în altul și la învățarea calitativă a unei limbi străine, unde tipul silabei determină rostirea cuvintelor. Spre exemplu, în engleză, o vocală scurtă și accentuată, urmată de o consoană (V´C), formează întotdeauna o silabă închisă. Delimitarea silabei are loc după consoană: *letter [ˈlɛt-ə], money [mʌn-i], copy [ˈkɔp-i], family [ˈfæm-ili], sorry [ˈsɔr-i].* Vorbitorii nativi ai limbii române au tendința de a pronunța aceste cuvinte în două silabe distincte (*money [mʌ-ni]*), urmând cel mai frecvent model românesc CV-CV. În engleză, acestea nu pot fi pronunțate după modelul CV-CV din cauza prezenței unei vocale scurte și a unei silabe închise.

Caracterul complex al silabei oferă și alte aspecte care pot constitui obiectul de studiu al unor cercetări viitoare: corelația dintre silabă și accent, analiza silabei la nivelul vorbirii curente (în special în engleză), identificarea fenomenelor lingvistice ce au loc la acest nivel (sincopa, epenteza, silabicitatea dublă a consoanelor), evoluția etimologică a cuvintelor în dependență de tipul silabelor, legătura dintre legile fonetice și silabă etc.

Conducător științific:
Vladimir ZAGAEVSCHI,
conf. univ. dr.

BIBLIOGRAFIE

1. A. Avram, *Interpretarea fonologică a lui [î] inițial în limba română // Fonetică și dialectologie,* vol. IV, București, Editura Academiei R.P.R., 1962, p. 7-23.

2. S. Berejan, *Studierea confruntativ-contrastivă a microstructurilor lexicale //* „Revistă de lingvistică și știință literară", 1991, nr. 4, p. 54-60.

3. L. Bloomfield, *Язык / перевод с английского Е. С. Кубряковой,* Москва, Прогресс, 1968, 606 с.

4. N. Corlăteanu, Vl. Zagaevschi, *Fonetica*, Chișinău, Lumina, 1993, 272 p.

BDD-A20622 © 2008 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:48 UTC)

5. *DOOM² – Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române,* ediţia a 2-a revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2005, 871 p.

6. *EPD – English Pronouncing Dictionary. 16th edition* / D. Jones, London, J. M. Dent & Sons Ltd, 2003, 780 p.

7. D. Jones, *An Outline of English Phonetics. 9th edition*, London, G. M. Dent & Sons Ltd, 1997, 380 p.

8. J. Kurylowicz, *Очерки по линвистике. Сборник статей* / *перевод с польского*, Москва, *ИЛИЯ*, 1962, 456 с.

9. R. Lado, *Linguistics Across Cultures. Applied Linguistics for Language Teachers*, Michigan, The University of Michigan Press, 1964, 141p.

10. *LPD – Longman Pronounciation Dictionary* / J. C. Wells, England, Longman Group UK Limited, 1990, 802 p.

11. S. Puşcariu, *Limba Română. Vol. II. Rostirea*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1994, 475 p.

12. N. S. Troubetzkoy, *Основы фонологии*, Москва, *ИЛИЯ*, 1960, 372 с.

13. C. M. Wise, *Introduction to Phonetics*, USA, Englewood Cliffs N.J., Prentice-Hall, Inc. 1957, 251 p.

BDD-A20622 © 2008 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:48 UTC)